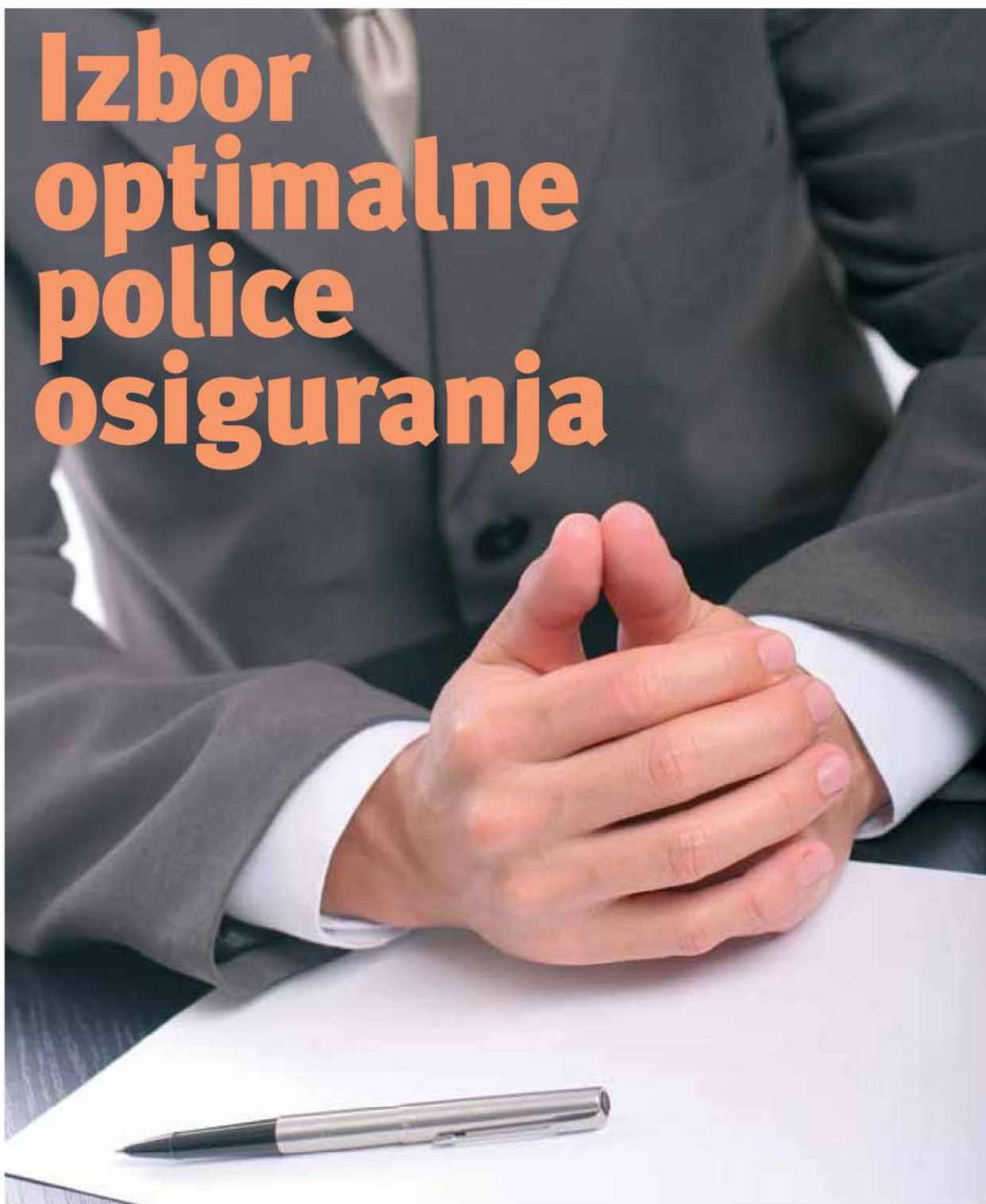

Da danas želite nabrojati sve vrste osiguranja koja nude osiguravajuće kuće, ne biste imali lagan posao. Ponuda je vrlo velika te se stalno uvode neke nove vrste osiguranja ili kombinacije više njih u paketu putem kojeg osiguranik ostvaruje pogodnosti, odnosno popuste koje mu daje osiguravatelj. U ovom ćemo se članku pozabaviti imovinskim osiguranjem te osiguranjem života.

Piše: Sandra Bolanča

IMOVINSKA OSIGURANJA

Jedna od vrsta osiguranja koju će svaki osiguravatelj posebno potencirati (tjedno i jedna od najstarijih vrsta osiguranja) su imovinska osiguranja. Možemo reći da su najpopularnija među njima osiguranja od požara, premda je požar samo jedna u nizu opasnosti koje su obuhvaćene pri zaštiti osiguranikove imovine. Ostale opasnosti su: udar groma, oluja, eksplozija, tuča, udar vlastitog ili stranog vozila, pad ili udar letjelice, manifestacije i demonstracije, izljev vode iz vodo-vodnih i kanalizacijskih cijevi, klizanje tla, odroni, poplava, provalna krađa i razbojstvo, snježna lavina, lom stakla.

Ovisno o osiguravatelju i njegovim uvjetima, osigurateljna zaštita je uključena za osnovne opasnosti, a pokriva za dopunske opasnosti može se posebno ugovoriti za što će se obračunati dodatna premija. U uvjetima osiguravatelja je jasno navedeno za svaku od navedenih opasnosti pojedinačno koje štete osiguranje pokriva, a u kojim slučajevima osiguranje to nije dužno učiniti.

POŽAR

Osiguranjem od požara mogu biti obuhvaćene pokretne i nepokretne stvari. Kod osiguranja građevinskih objekata i drugih nepokretnih stvari smatraju se osiguranima svi dijelovi građevinskog objekta, temelji i podrumski zidovi, sve ugrađene instalacije i sva ugrađena oprema. Samo se krov i gorivi dijelovi građevinskog objekta ne mogu posebno osigurati, no što se tiče dijelova objekta (kao npr. etažno vlasništvo), oni se mogu osigurati. Neki osiguravatelji imaju razrede zaštitnih mjera, pa o tome ovisi i stopa za izračun premije, drugi imaju jedinstvenu stopu za cijelu zemlju. Isto tako, građevinski objekti su kod osiguravatelja najčešće podijeljeni na objekte masivne, slabije i mješovite građe, što također utječe na visinu premije. Izrađuju se i posebni cjenici za osiguranje industrije u slučaju požara itd. Zbog svega ovoga iznimno je važno navesti točno one podatke koji se moraju upisati u policu osiguranja: od ugovaratelja, osiguranika i mjesta osiguranja do točnog opisa objekta koji je predmet osiguranja. Mora se navesti i dužina trajanja osiguranja, je li ono kratkoročno, dugoročno ili višegodišnje. O svim eventualnim promjenama osiguranik je dužan obavijestiti osiguravatelja u roku od 15 dana.

PREMIJSKI SUSTAVI

Najčešće se prema premijskim sustavima osiguranje može sklopiti kao:

- svotno osiguranje
- svotno osiguranje na novu vrijednost (predmeti osiguranja, građevinski objekti i oprema mogu se osigurati samo ako njihova stvarna vrijednost nije manja od 40 posto od nove vrijednosti u vrijeme sklapanja ugovora o osiguranju)
- osiguranje na ugovorenu vrijednost
- flotantno osiguranje - ako se vrijednost zaliha (sirovine i materijal, poluproizvodi i gotovi proizvodi) osjetno mijenja tijekom trajanja osiguranja (raste i pada) i ako raspolaže odgovarajućim knjigovodstvenim evidencijama s mjesečnim stanjem.

Svotno osiguranje je najrašireniji oblik osiguranja materijalne imovine, poglavito kod fizičkih osoba i temelji se na volji osiguranika da sam odabire i ugovara svotu osiguranja. Svota osiguranja može odstupati od stvarne vrijednosti predmeta osiguranja te se tada utvrđuje:

- podosiguranje – ako je svota osiguranja manja od stvarne vrijednosti predmeta osiguranja

- nadosiguranje – ako je svota osiguranja veća od stvarne vrijednosti predmeta osiguranja.

U slučaju ispravno vrednovane svote osiguranja u visini stvarne vrijednosti, kao i u slučaju nadosiguranja, osiguranik ostvaruje pravo na odštetu u visini iznosa stvarne štete. Međutim, u slučaju podosiguranja odšteta ili naknada iz osiguranja utvrđuje se po pravilu proporcije, tj. u omjeru između svote osiguranja i stvarne vrijednosti. Dakle, zbog podosiguranja odšteta je razmjerno manja od stvarne štete. Iz svega toga može se zaključiti da se nadosiguranje ne isplati, a podosiguranje je izrazito nepovoljno.

OSTALI SLUČAJEVI U OSIGURANJU

Može se dogoditi da se pojavi dvostruko ili višestruko osiguranje, gdje se sklapa osiguranje za jedan predmet u dvije ili više osiguravajućih kuća za jedan predmet, bez prethodne suglasnosti osiguravatelja. Pretpostavka je da time osiguranik ili ugovaratelj očekuje višestruku naknadu štete.

No time bi moglo doći do bogaćenja na osnovi osiguranja, što nije dopušteno, pa se mora naglasiti da se dvostruko ili višestruko osiguranje materijalne imovine smatra nadosiguranjem ili pak spornim ugovorom. Napomenimo samo da je dvostruko ili višestruko osiguranje dozvoljeno kod osiguranja osoba (osiguranje od posljedica nesretnog slučaja ili osiguranja života).

Bankoosiguranje se najčešće ugovara na svotu osiguranja, a vinkulira se iznos do visine kredita. Na policu se obavezno stavlja klauzula vinkulacije 'vinkulirano u korist xy banke'. Trajanje police vremenski je određeno, kao i trajanje obveze po kreditu.

Prekid police osiguranja može biti:

- storno polica
- prekid uslijed totalnog uništenja predmeta osiguranja
- prijevremeno plaćanje kredita – u slučaju prijevremene otplate kredita prestaje i obveza plaćanja police osiguranja, ali je osiguranik/ugovaratelj osiguranja može produžiti i u tom slučaju se ne stavlja klauzula vinkulacije banke.

Dobro je znati: Kod osiguranja građevinskih objekata i drugih nepokretnih stvari smatraju se osiguranima svi dijelovi građevinskog objekta, temelji i podrumski zidovi, sve ugrađene instalacije i sva ugrađena oprema. Samo se krov i gorivi dijelovi građevinskog objekta ne mogu posebno osigurati.

S obzirom na veliku konkurenciju među osiguravateljima u borbi za što veći udio na tržištu, osiguravatelji moraju ponuditi sličan ili pak potpuno isti paket usluga koji nudi i konkurentske tvrtke, samo što će se on razlikovati u cijeni premije te u uvjetima koji uključuju ili isključuju određeni rizik. Ozbiljan osiguravatelj ne može sebi priuštiti da bira samo ona osiguranja koja su njemu zanimljiva (profitabilna) jer je pravo osiguranika zaštititi se od nepredvidivih događaja i odabrati osiguranje za koje smatra da će ga dobro zaštititi. Osiguravatelj tako može doći u situaciju da, ukoliko ima ograničenu ponudu i ne može ponuditi kompletnu uslugu, osiguranik povuče postojeća osiguranja i prijeđe konkurenciji koja će mu ponuditi širi paket usluga i bolje uvjete.

Jeste li znali da?

42% ispitanih managera bi za istraživanje tržišta i interno ispitivanje mnijenja izdvojilo godišnje od 15.000 do 40.000 kn.

Izvor: On-line istraživanje Poslovnog savjetnika i Poslovne lige BMM. Istraživanje je provedeno u periodu svibanj-srpanj 2007. na uzorku od 455 ispitanika-managera hrvatskih tvrtki.

OSIGURANJE ŽIVOTA

Osiguravajuće kuće tvrde da životnim osiguranjem osoba ulaže u svoju sigurnost, u sigurnost svoje obitelji te istodobno akumulira uložena sredstva. To znači da životno osiguranje nije samo osiguranje već i štednja. *Osiguranje života provjeren je i prihvaćen oblik osiguranja i štednje u svim razvijenim zemljama Europe i svijeta.*

Tko se može osigurati, tko plaća premiju i koliko traje osiguranje života?

U većini osiguravajućih kuća osigurati se mogu osobe od 14-65 godina u trajanju od 5 do 30 godina ovisno o pristupnoj dobi osiguranika, ugovorenom trajanju i spolu, zdravstvenom stanju, rizičnosti zanimanja osiguranika i slično. Osiguranik sam odabire iznos svote na koju želi biti osiguran ovisno o svojim potrebama i preferencijama. Često minimalna godišnja premija iznosi 175 EUR-a, minimalna uplata je 15 EUR-a, a minimalna ugovorena svota iznosi 2.500 EUR-a. Isto tako, često su premija i ugovorena svota na polici osiguranja iskazane u EUR-ima, a plaćaju se u kunama prema srednjem tečaju HNB na dan plaćanja. Bitno je napomenuti i da osiguravajuće kuće jamče da su uložena sredstva zaštićena valutnom klauzulom.

PROIZVODI OSIGURANJA ŽIVOTA

1. Mješovito osiguranje života

Ugovara se kao osiguranje za slučaj smrti i doživljenja jedne osobe. Klijent sam odabire dinamiku plaćanja premije. Ugovorena svota osiguranja života isplaćuje se po doživljenom isteku ugovorenog trajanja osiguranja ili u slučaju smrti osiguranika ako osiguranik umre za vrijeme trajanja ugovora o osiguranju.

2. Uzajamno mješovito osiguranje života

Ugovara se kao osiguranje za slučaj smrti i doživljenja dviju osoba. Klijent sam odabire dinamiku plaćanja premije. Kod ovog osiguranja postoje dva osiguranika na koje se odnosi osiguranje života i od čijeg doživljenja ili smrti ovisi isplata ugovorene svote. Pri tom ugovaratelj osiguranja mora biti jedan od osiguranika. Oba osiguranika dogovorno određuju korisnika za slučaj smrti jednog od njih i za slučaj istovremene smrti oba osiguranika. Ugovorena svota osiguranja života isplaćuje se:

- u slučaju smrti jednog od osiguranika za vrijeme trajanja ugovora o osiguranju ili
- u slučaju smrti oba osiguranika istovremeno za vrijeme trajanja ugovora o osiguranju ili
- kad oba osiguranika dožive istek ugovorenog trajanja osiguranja.

3. Dopunska osiguranja:

● Dopunsko osiguranje od posljedica nesretnog slučaja (nezgode) uz osiguranje života

Ugovara se uz osiguranje života i za slučajeve:

- smrti uslijed nesretnog slučaja
- trajnog invaliditeta kao posljedice nesretnog slučaja
- boravka u bolnici uslijed nesretnog slučaja.

Ugovorena svota za slučaj smrti uslijed nesretnog slučaja isplaćuje se zajedno s ugovorenom svotom za osiguranje života ako je smrt posljedica nezgode. Ukoliko je nakon nezgode osiguraniku ostao trajni invaliditet, ovisno o postotku invaliditeta isplaćuje se određeni iznos naknade (postotak od osnovne osigurane svote). U slučaju kada je postotak trajnog invaliditeta veći od 50% isplaćuje se za svaki postotak invaliditeta dvostruka naknada, a ako premašuje 75% čak četverostruka naknada za svaki postotak koji prelazi 75%. U slučaju da je osiguranik boravio u bolnici zbog posljedica nesretnog slučaja, po svakom danu od četvrtog do najviše 365. isplaćuje se ugovoreni iznos.

● Dopunsko osiguranje za slučaj nastanka teške bolesti

U slučaju kada nastane teška bolest za vrijeme trajanja osiguranja te osiguranik preživi 30 dana od dana nastanka teške bolesti isplaćuje se ugovorena svota, a osiguranje života se nastavlja. Teške bolesti su: karcinom, srčani infarkt, moždani udar, zatajenje bubrega, transplantacija vitalnih organa, paraliza (posljedica nesretnog slučaja), sljepoća (posljedica nesretnog slučaja), koma (posljedica nesretnog slučaja), teške opekotine (posljedica nesretnog slučaja), Alzheimerova bolest. Osigurati se mogu osobe od 14 do 55 godina, a maksimalna dob pri isteku osiguranja je 65 godina. Može se ugovoriti pojedinačno i uzajamno dopunsko osiguranje dviju osoba za slučaj nastanka teške bolesti. Kod uzajamnog osiguranja dviju osoba nastankom teške bolesti kod jednog od osiguranika isplaćuje se ugovorena svota i dopunsko osiguranje prestaje za oboje.

Dobro je znati: Novac uplaćen u životno osiguranje zakonskim je instrumentima maksimalno zaštićen pa stoga polica osiguranja života po isteku trajanja osiguranja, jamči isplatu ugovorene svote osiguranja uvećanu za pripisanu dobit.

ZAŠTO SE ŽIVOTNO OSIGURATI?

Polica osiguranja je investicija koja **stalno donosi dobit:**

- ulaganjem novčanih sredstava u policu osiguranja života osoba sudjeluje u raspodjeli ostvarene dobiti
- novac uloženi u osiguranje života priznaje se kao porezna olakšica (do 12.600,00 kn godišnje)
- po polici osiguranja života moguće je dobiti zajam bez jamaca.

Polica osiguranja obitelji **pruža sigurnost i znatnu financijsku pomoć pri nesretnom slučaju:**

- u razdoblju od zaprimanja ponude do ugovorenog početka osiguranja osigurani ste za slučaj smrti uslijed nesretnog slučaja;
- visina mirovine po osnovi državnog mirovinskog osiguranja vrlo je niska, a ugovaranjem police osiguranja života omogućujete sebi bezbrižniju i sigurniju treću životnu dob. □